

การจัดการความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชน
ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Beach Area Conflict Management Between Government Agencies
and Communities in Koh Samui District, Surat Thani Province

ชนัญชิตา คงเลข¹ และ วีระ สมบูรณ์²

¹ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, chanatchita.k64@rsu.ac.th

² คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, vira.s@rsu.ac.th

*Correspondence Author: chanatchita.k64@rsu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาว่าด้วย การจัดการความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยศึกษาในพื้นที่เขตอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลอ่างทอง และตำบลแม่ไม้ ระหว่างวันที่ 1 ถึง 31 ตุลาคม พ.ศ. 2566 มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสาเหตุของความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า 1) ความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดเกิดจากหน่วยงานภาครัฐได้จัดทำโครงการศึกษาและออกแบบเขื่อนป้องกันกักตุนขยะชายฝั่ง ทำให้สภาพเศรษฐกิจทางด้านสังคมและการท่องเที่ยวชบเซาลง คนในชุมชนไม่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการฯ และยังทำให้อัตราของนักท่องเที่ยวลดน้อยลง 2) การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งนั้น ได้มีการร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ และประชาชน โดยอาศัยการแก้ไขปัญหาแบบมีส่วนร่วม นำไปสู่การทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและคนในชุมชนสามารถปฏิบัติการและดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ และพัฒนาส่งเสริมเศรษฐกิจทางด้านท่องเที่ยวให้เติบโตสูงขึ้นต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: การจัดการความขัดแย้ง, การมีส่วนร่วมของประชาชน, พื้นที่ชายหาด

ABSTRACT

This research is a study of conflict management regarding beach area resource management between government agencies and communities in Koh Samui District, Surat Thani Province. The study was conducted in 2 subdistricts in Koh Samui District, Surat Thani Province, namely Ang Thong Subdistrict and Mae-nam Subdistrict, between 1 and 31 October 2023. There are two objectives: 1) to study the causes of conflicts in beach area resource management between government agencies and communities in Koh Samui District, Surat Thani Province, and 2) to study ways to solve the problems of conflicts in beach area resource management. between government agencies and communities in Koh Samui District Surat Thani Province. Using documentary research methods, participatory observation, and in-depth interviews with key informants. The results of the study found that 1) Conflict in beach area resource management was caused by government agencies creating projects to study and design dams to prevent coastal erosion, causing economic, social and tourism conditions to deteriorate, people in the community do not receive benefits from the project and it also causes the rate of tourists to decrease and 2) conflict resolution involves cooperation from government agencies and citizens using participatory problem solving, leading to work between government agencies and people in the community being able to continue operating and living with quality and develop and promote the tourism economy to grow even higher in the future.

Keywords: Conflict Management, Public Participation, Beach Areas

1. บทนำ

“เกาะสมุย” หนึ่งในเกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ฝั่งทะเลอ่าวไทย มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีรายได้หลักมาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย โดยมีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีความงดงามล้ำค่า จนกลายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแห่งหนึ่งของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของอำเภอเกาะสมุยในระยะเวลาที่ผ่านมา ภาพรวมจะประสบผลสำเร็จในด้านการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก แต่จากการศึกษาค้นคว้าและวิจัย พบว่าปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเกาะสมุยยังคงประสบปัญหาอุปสรรค และความท้าทายสำคัญหลายประการ เช่น ด้านความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ สังคมและสิ่งแวดล้อมขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลกระทบโดยไม่ว่าจนถึงความยั่งยืนของภูมิทัศน์โดยรอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหลายปีที่ผ่านมา ประสบกับปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งของเกาะ (มูลนิธิสืบ นาคะเสถียร, 2565) ด้วยเหตุนี้กรมโยธาธิการฯ จึงได้ดำเนินโครงการศึกษาและออกแบบเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งพร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่ชายฝั่งตำบลแม่ น้ำและตำบลอ่างทอง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยได้มีการระดมรับฟังความคิดเห็นจากคนในพื้นที่ ในการสร้าง “กำแพงกันคลื่น” จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่ น้ำและตำบลอ่างทองรวมถึงพื้นที่โดยรอบอำเภอเกาะสมุยเกิดความวิตกกังวลใจเป็นอย่างยิ่งต่อโครงการดังกล่าว เพราะการดำเนินการก่อสร้างกำแพงกันคลื่นและการป้องกันชายฝั่งที่ผ่านมาของกรมโยธาธิการฯ นั้น ทำให้บดบังทัศนียภาพ ซึ่งเกิดจากผู้ดำเนินการ โครงการให้ข้อมูลผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ไม่รอบด้าน และการก่อสร้างกำแพงกันคลื่นทำให้

สูญเสียพื้นที่ชายหาด และเกิดผลกระทบในการท่องเที่ยวอย่างที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ (กองบรรณาธิการ Greennews, 2565) และนอกจากนี้ ผลการสำรวจนักท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปี 2566 ยังพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ มีอัตราการเติบโตร้อยละ 132.75 และรายได้จากนักท่องเที่ยว อัตราการเติบโตร้อยละ 171.51 จำนวนผู้เข้าพักสถานพักแรม อัตราการเติบโตร้อยละ 129.73 เมื่อเทียบกับปี 2565 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ มีอัตราการเติบโตถึงร้อยละ 315.85 และรายได้จากนักท่องเที่ยว อัตราการเติบโตร้อยละ 803.37 จำนวนผู้เข้าพักสถานพักแรม อัตราการเติบโตร้อยละ 303.30 จะเห็นได้ว่าอัตราการเติบโตจำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ และผู้เข้าพักสถานพักแรม เมื่อเทียบกับปี 2566 มีอัตราการเติบโตลดลงจากปี 2565 (เทศบาลนครเกาะสมุย, 2566) จึงทำให้มองเห็นถึงความขัดแย้งและปัญหาทางด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้นำชุมชนจะต้องมีการกำหนดแนวทางในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างสูงสุด และเพียงพอต่อการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากปัญหาและความขัดแย้งทางด้านการจัดการการท่องเที่ยวที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและสาเหตุของความขัดแย้งดังกล่าวที่เกิดขึ้น รวมถึงการหาวิธีและแนวทางการแก้ไขเพื่อลดความขัดแย้งลง โดยใช้แนวคิดด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาระหว่างภาครัฐและภาคชุมชน อีกทั้งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวของอำเภอเกาะสมุยให้ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มและพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติที่ต้องการความเป็นธรรมชาติของสถานท่องเที่ยว โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำข้อมูลไปพัฒนาเป็นนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้ กระจายรายได้สู่ชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ตลาดท่องเที่ยวระดับโลกได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสาเหตุของความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

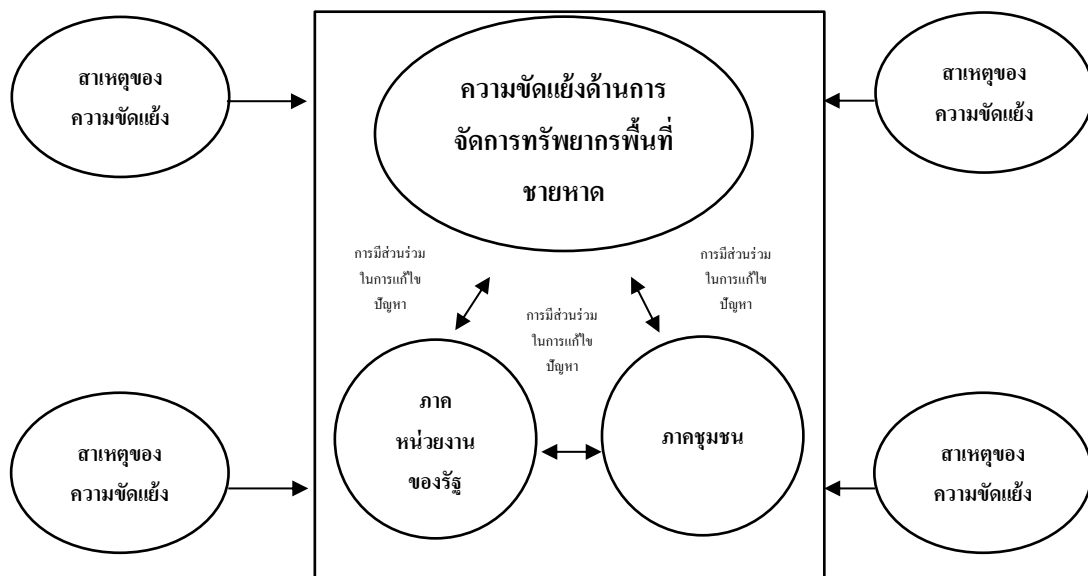
3. การดำเนินการวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความขัดแย้งตามแนวคิดของ Robbins (2005 อ้างถึงใน รัฐพล เข็นใจมา และสุรพล สุยะพรหม, 2561, น. 30) ได้กล่าวว่า เป็นทางเลือกในหลายทางเลือกที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบันประกอบด้วยแนวทางในการแก้ไข 4 วิธี ได้แก่ 1. การ

เจรจา 2. การได้สวน 3. การใกล้เคียง และ 4. การประนีประนอม การจัดการการท่องเที่ยวตามแนวคิดของ Mckinsey & Company (1980 อ้างถึงใน ฤทธิชัย บุญธรรม, 2562, น. 21) ได้เสนอรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยว (7-S Model) เพื่อมาปรับใช้กับการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1. กลยุทธ์ 2. โครงสร้าง 3. ระบบการทำงาน 4. ค่านิยมร่วม 5. ทักษะ 6. รูปแบบการบริหาร และ 7. บุคลากร และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวคิดของ Gunes and Coskun (2005 อ้างถึงใน ชีรวิทย์ สารวันท์, 2562, น. 45) ได้กล่าวว่าเป็นกระบวนการที่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทาความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาและได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 คำถามการวิจัย

3.2.1 สาเหตุของความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีคืออะไร

3.2.2 หน่วยงานของรัฐกับชุมชนร่วมกันแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่เกิดขึ้นได้อย่างไร

3.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการศึกษานี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ 1) เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ จำนวน 5 คน และ 2) ผู้นำชุมชนในตำบลอ่างทอง และตำบลแม่ น้ำ บนเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 6 คน โดยจำแนกออกเป็นตำบลละ 3 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้สามารถจำแนกประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ได้ดังนี้

แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้นำเอาวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการวิจัยมาวิเคราะห์จัดตั้งประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเองทั้งหมดเพื่อเป็นประโยชน์ในการซักถามคำถามที่ต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ความลึกซึ้งและความละเอียดมากยิ่งขึ้นอีกทั้งยังช่วยให้ซักถามได้ตรงประเด็นมากที่สุด ทั้งนี้การจัดตั้งคำถามจะสร้างเป็น แบบฟอร์มบันทึกคำสัมภาษณ์งานวิจัย โดยจะประกอบไปด้วยลักษณะคำถาม 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ผู้สัมภาษณ์ได้จัดทำคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ผู้สัมภาษณ์ได้จัดทำคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาคระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาและประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) หมายถึง ข้อมูลที่รวบรวมจากแหล่งกำเนิดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะไม่อยู่ในรูปที่นำไปใช้ได้เป็นหน้าที่ของนักวิจัยที่จะต้องรวบรวมให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพเพื่อการตัดสินใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data Collection) แบบเชิงรุก (Active) คือเป็นการสอบถามหรือสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอบถามหรือสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง และ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ จำนวน 5 คน และ 2) ผู้นำชุมชนในตำบลอ่างทอง และตำบลแม่ น้ำ บนเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 6 คน โดยจำแนกออกเป็นตำบลละ 3 คน โดยใช้เครื่องเทปบันทึกเสียงช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) วิธีการนี้สามารถที่จะรวบรวมข้อมูลได้มากและสามารถนำมาถอดความได้หรือนำมาทบทวนเนื้อหาอีกครั้งเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งการถอดข้อความเสียงที่บันทึก ผู้วิจัยไม่แต่งเติมข้อความเพื่อป้องกันการบิดเบือนการแสดงความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล อีกทั้งผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารให้การยินยอมการให้ความยินยอมให้มีการบันทึกเสียงเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำและเผยแพร่งานวิจัยเท่านั้นวิจัย ทั้งนี้การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ และ 2) ผู้นำชุมชนในเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2566

3.5.2 การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) หมายถึง เอกสาร (Document) ข้อมูลที่ได้จากแหล่งที่มีผู้เก็บรวบรวมไว้แล้วเป็นข้อมูลในอดีตและเป็นที่ได้ผ่านการวิเคราะห์เบื้องต้นมาแล้วผู้วิจัยได้ศึกษาแหล่งข้อมูลนี้จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นรายงานการวิจัย บทความ เอกสาร ตำรา รวมถึงฐานข้อมูลออนไลน์ ซึ่งนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาทั้งจากการศึกษา ทบทวน ทฤษฎี หลักนิยามที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้ 1) เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ และ 2) ผู้นำชุมชน ในเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มาจำแนกประเภท ข้อมูล จัดหมวดหมู่ข้อมูล รวมทั้งการวิเคราะห์ การตีความ และ เชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน สรุปข้อมูลทั้งหมดและนำผลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นแนวทางในการจัดการความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และข้อเสนอแนะในลำดับต่อไป

4. ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การจัดการความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้ศึกษาได้แบ่งผลการศึกษาและนำเสนอผลการศึกษาเรื่องลำดับตามหัวข้อดังนี้

4.1 ความเป็นมาและสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชนอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

“เกาะสมุย” หนึ่งในเกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของฝั่งอ่าวไทย ในอีกแง่หนึ่งเกาะสมุยเป็นเกาะที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณชายหาด ซึ่งจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐและผู้นำชุมชน พบว่า ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาชายหาดถูกกัดเซาะมากขึ้นเรื่อยๆ เกิดความเสียหายต่อสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ จนทำให้หน่วยงานเทศบาลนครเกาะสมุยต้องร้องขอกับทางกรมโยธาธิการฯ ให้เข้ามาช่วยจัดการปัญหาชายฝั่งที่เกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้กรมโยธาธิการฯ จึงได้ดำเนินโครงการศึกษาและออกแบบเขื่อนป้องกันกัดเซาะชายฝั่ง พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่ชายฝั่งตำบลแม่น้ำและตำบลอ่างทอง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.2 มุมมองจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนได้ข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหาของความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ดังนี้ว่าเนื่องจากกรมโยธาธิการฯ ได้มีการดำเนินโครงการศึกษาและออกแบบเขื่อนป้องกันกัดเซาะชายฝั่งหรือกำแพงกันคลื่น พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่ชายฝั่งตำบลแม่น้ำและตำบลอ่างทอง ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยได้มีการจัดรับฟังความคิดเห็นจากคนในพื้นที่จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ที่ชายหาดแม่น้ำ เมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2565 และครั้งที่ 2 ที่หาดบางมะขาม เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2565 ซึ่งได้มีการนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทั้งหมด 11 แนวทางให้ประชาชนได้พิจารณา (มูลนิธิสืบนาคะเสถียร, 2565)

จากจุดเริ่มต้นดังกล่าวผู้นำชุมชนท่านหนึ่งได้แสดงทัศนะไว้ว่า การสร้างกำแพงกันคลื่น คือ ปัญหาที่ทำให้เกิดความขัดแย้งภายในชุมชน เพราะการสร้างกำแพงกันคลื่นเป็นความขัดแย้งที่ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการบดบังทัศนียภาพ เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่อยากให้งดความเป็นธรรมชาติและความสวยงามของทะเลไว้ ชาวบ้านจึงช่วยกันทำความสะอาดชายหาดเพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่สามารถลงเล่นน้ำได้อย่างสะดวก แต่เมื่อทางหน่วยงานเทศบาลนครเกาะสมุยนั้นมีโครงการที่จะสร้างกำแพงกันคลื่นขึ้นมา จึงทำให้ชาวบ้านส่วนมากเกิดความไม่พอใจ (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 ตุลาคม 2566) และอีกท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ทำนองเดียวกัน

ว่า “การสร้างกำแพงกันคลื่นจะนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งทางเศรษฐกิจและส่งผลกระทบต่อรายได้ของคนในชุมชน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 ตุลาคม 2566)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสาเหตุที่สำคัญของความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดที่เกิดขึ้นในชุมชนคือการที่หน่วยงานภาครัฐเข้ามาสร้างกำแพงกันคลื่นทำให้สภาพเศรษฐกิจทางด้านสังคมและการท่องเที่ยวซบเซาลง คนในชุมชนไม่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการและยังทำให้ขาดรายได้ในการประกอบอาชีพ อัตรานักท่องเที่ยวลดน้อยลงเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติสูญหายไปนักท่องเที่ยวไม่สามารถลงเล่นน้ำทะเลหรือทำกิจกรรมริมหาดได้ จึงทำให้คนในชุมชนออกมาร้องเรียนต่อหน่วยงานภาครัฐ จนเกิดเป็นปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ เป็นต้น

4.3 มุมมองจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งทางด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาด ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ว่าพื้นที่ชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากองค์ประกอบทางธรณีวิทยาหรือสภาพพื้นที่ทางธรรมชาติ สภาพทางทะเลที่ในปัจจุบันนั้นทะเลมีคลื่นสูงกว่าปกติฝนตกในพื้นที่ เรื่องนี้เป็นปัญหาเร่งด่วนในปัจจุบัน เพราะหากปล่อยให้เกิดการกัดเซาะพื้นที่ชายฝั่งของน้ำทะเลอย่างยาวนาน จะส่งผลต่อพื้นที่ชายหาดมากขึ้น ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจึงเล็งเห็นว่า ควรสร้างกำแพงกันคลื่นเพื่อบรรเทาและป้องกันการกัดเซาะสภาพพื้นที่ชายหาด

โดยคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีมติเห็นชอบให้หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องยึดถือปฏิบัติเพื่อพิจารณาเลือกมาตรการรูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพชายฝั่งทะเล ทำให้การดำเนินโครงการศึกษาและออกแบบเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งมีความน่ากังวล ดังนั้นเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐได้แสดงทัศนะไว้ว่าการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยคำนึงถึงการรักษาสภาพแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นไปอย่างยั่งยืน สร้างกรอบแนวทางในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ชุมชนสามารถเข้าใจและเข้าร่วมในการดำเนินการโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่เป็นส่วนรวมของทุกคน (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 ตุลาคม 2566) สอดคล้องกับมุมมองจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐอีกท่านหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่า “ควรจัดทำกฎหมายและข้อบังคับที่เข้มงวดเพื่อให้การใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติเป็นไปอย่างระมัดระวังและเป็นประโยชน์ทั้งสำหรับชุมชนและสิ่งแวดล้อม สร้างการสื่อสารที่ดีกับชุมชนและผู้มีส่วนได้เสียในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเปิดโอกาสให้เกิดการพูดคุยและการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 ตุลาคม 2566)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าจากการบริหารจัดการความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี หน่วยงานภาครัฐมีความคิดเห็นว่า ควรมีการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรทางธรรมชาติให้มีความยั่งยืน โดยคำนึงถึงการรักษาสภาพแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ สร้างกรอบแนวทางในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ชุมชนสามารถเข้าใจและเข้าร่วมในการดำเนินการและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้รับทั้งหน่วยงานภาครัฐและคนในชุมชน อีกทั้งควรมีการสรรหองค์กรภาคประชาชนหรือหน่วยงานที่มีอำนาจสูงในการจัดการปัญหา เนื่องจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอาจจะยังไม่สามารถแก้ไขได้เพียงแค่หน่วยงานภาครัฐ จึงอาจจะต้องอาศัยองค์กรภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและช่วยแก้ความขัดแย้งให้คลี่คลายลง

4.4 แนวทางที่นำมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางที่นำมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ หน่วยงานภาครัฐได้มีการรับข้อมูลหลังรับหนังสือจากประชาชนและยืนยันว่าจะนำเรื่องนี้มาพิจารณา เพราะมองว่าการแก้ปัญหาคัดเซาะชายฝั่งควรมีหลายมาตรการ มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอจากประชาชน ในทุกๆ การทำงานของหน่วยงานภาครัฐ มีการตรวจสอบกระบวนการทำงานที่น่าเชื่อถือได้และโปร่งใส เพื่อสร้างมาตรฐานในการทำงานให้มีประสิทธิภาพและสร้างความไว้วางใจของคนในชุมชนได้เป็นอย่างดี

ในกรณีนี้มีหน่วยงานภาครัฐได้เข้ามาเป็นผู้ช่วยไกล่เกลี่ยความขัดแย้งที่เกิดขึ้นคือกระทรวงยุติธรรมที่ได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาจากผลกระทบของความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ซึ่งหน่วยงานภาครัฐได้มีการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับฟังการประชุมประจำเดือน การเสนอแนะในกระบวนการตัดสินใจการสร้างพื้นที่ในการเข้าร่วมการตัดสินใจเชิงนโยบาย อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐได้มีการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้มีประสิทธิภาพและไม่เป็นอันตรายต่อทรัพยากรธรรมชาติและชุมชน ซึ่งได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการดำเนินงานที่ผ่านการเสนอแนะจากทั้งสองฝ่าย

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอให้มีการสรรหาหน่วยงาน NGO หรือองค์กรภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและชี้ช่องทางการทำงานของหน่วยงานรัฐเพื่อปกป้องปัญหาที่เกิดขึ้นและเป็นการแก้ไขปัญหาาร่วมกันอย่างสันติ อันจะส่งผลให้การทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและคนในชุมชนสามารถดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ และพัฒนาส่งเสริมเศรษฐกิจทางด้านการท่องเที่ยวให้เติบโต สูงขึ้นต่อไปในอนาคตได้อีกด้วย

4.5 ข้อสรุปของคำถามการวิจัย

จากบทความรายงานข่าวของ อติศักดิ์ ทัศนีย์ (2565) ได้กล่าวว่า สมาชิกชุมชนได้มีการเดินทางไปพบรองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง ซึ่งหลังจากที่รองอธิบดีกรมโยธาธิการฯ ได้รับหนังสือจากประชาชนแล้ว ได้ให้ข้อมูลยืนยันว่าภาครัฐยังไม่ได้ข้อสรุปในการก่อสร้างกำแพงกันคลื่นบนเกาะสมุย เพียงแต่ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเอาไว้ ขณะนี้ยังไม่มีการขออนุมัติงบประมาณแต่อย่างใด ที่อยู่ที่สุด รองอธิบดีกรมโยธาธิการฯ ได้สรุปผลการหารือว่า กรมโยธาธิการฯ รับข้อเสนอให้ยกเลิกการศึกษาเงื่อนไขป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งเกาะสมุย หากประชาชนมองว่า การดำเนินการของกรมโยธาธิการฯ ยังไม่ครอบคลุม ขอให้ถอนโครงการออกไป ให้กรมทรัพยากรทางทะเลฯ มาศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสม เพื่อให้มีองค์ประกอบคณะทำงานที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 : เพื่อศึกษาสาเหตุของความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สรุปผลการศึกษาพบว่า เนื่องด้วย “เกาะสมุย” หนึ่งในเกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของฝั่งอ่าวไทย ในอีกแห่งหนึ่งเกาะสมุยเป็นเกาะที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณชายหาด ทว่าในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาชายหาดถูกกัดเซาะมากขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้เทศบาลเมืองสมุยต้องร้องขอกับทางกรมโยธาธิการฯ ให้เข้ามาให้การสนับสนุนในการจัดการกับปัญหาชายฝั่งที่เกิดขึ้น (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 ตุลาคม 2566) โดยที่หน่วยงานภาครัฐได้จัดทำโครงการศึกษาและออกแบบเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่ชายฝั่งตำบลแม่่น้ำและตำบลอ่างทอง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้สภาพเศรษฐกิจทางด้านสังคมและการท่องเที่ยวซบเซาลง คนในชุมชนไม่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการฯ และยังทำให้ขาดรายได้ในการประกอบอาชีพ อัตราของนักท่องเที่ยวลดน้อยลง เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยว

ทางธรรมชาติสูญหายไป นักท่องเที่ยวไม่สามารถลงมาเล่นน้ำทะเล หรืออาบแดดได้ จึงทำให้คนในชุมชนเกิดการรวมตัวชุมชนประท้วง กดดันหน่วยงานภาครัฐให้มีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 ตุลาคม 2566) รับเรื่องพิจารณาข้อร้องเรียนและรับฟังความคิดเห็นของคนในชุมชน คำนี้ถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการสร้างกำแพงกันคลื่น ที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนในชุมชน การเสื่อมเสียทรัพยากรทางธรรมชาติที่จะสามารถสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน (ดังภาพที่ 2 และ 3)

ภาพที่ 2 แสดงป้ายโครงการการก่อสร้างกำแพงกันคลื่น

ภาพที่ 3 แสดงเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง หรือกำแพงกันคลื่น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 : เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สรุปผลการศึกษาพบว่า จากปัญหาความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดที่เกิดขึ้นในชุมชนแนวทางที่จะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้นั้น (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 ตุลาคม 2566)

คือ ควรมีการจัดเวทีพูดคุยสัมมนาหรือเวทีในการจัดทำประชาคมแก้ไขปัญหาให้กับคนในชุมชน และการสร้างฐานเศรษฐกิจให้กลับมาอยู่ในระดับที่ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการจัดทำแผนพัฒนาการดำเนินงานที่ผ่านการเสนอแนะจากทั้งสองฝ่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และประชาชน อีกทั้งควรมีการสรรหาหน่วยงาน NGO หรือองค์กรภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและชี้ช่องทางการทำงานของหน่วยงานรัฐเพื่อปกป้องปัญหาที่เกิดขึ้นและเป็นการแก้ไขปัญหา เนื่องจากองค์กร NGO หรือองค์กรภาคประชาชนนั้น ไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อพื้นที่แต่อย่างใด (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 ตุลาคม 2566) และมีการให้คนในชุมชนได้ร่วมกันออกมาแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในทุกๆ การทำงานของหน่วยงานภาครัฐ มีการตรวจสอบกระบวนการทำงานที่น่าเชื่อถือได้ และโปร่งใส เพื่อสร้างมาตรฐานในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และสร้างความไว้วางใจของคนในชุมชนได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลทำให้การทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและคนในชุมชนสามารถปฏิบัติการและดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ และพัฒนาส่งเสริมเศรษฐกิจทางด้านการท่องเที่ยวให้เติบโตสูงขึ้นต่อไปในอนาคตได้อีกด้วย

5. การอภิปรายผล

5.1 จากการศึกษาสาเหตุของความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า เนื่องด้วย “เกาะสมุย” หนึ่งในเกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของฝั่งอ่าวไทย ในอีกแง่หนึ่งเกาะสมุยเป็นเกาะที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณชายหาด ทว่าในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาชายหาดถูกกัดเซาะมากขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้เทศบาลเมืองสมุยต้องร้องขอทับทางกรมโยธาธิการฯ ให้เข้ามาให้การสนับสนุนในการจัดการกับปัญหาชายฝั่งที่เกิดขึ้น โดยที่หน่วยงานภาครัฐได้จัดทำโครงการศึกษาและออกแบบเขื่อนป้องกันกัดเซาะชายฝั่ง พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่ชายฝั่งตำบลแม่ น้ำ และตำบลอ่างทอง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้สภาพเศรษฐกิจทางด้านสังคมและการท่องเที่ยวซบเซาลง คนในชุมชนไม่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการฯ และยังทำให้ขาดรายได้ในการประกอบอาชีพ อัตราของนักท่องเที่ยวลดน้อยลง เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติสูญหายไป นักท่องเที่ยวไม่สามารถลงมาเล่นน้ำทะเล หรืออาบแดดได้ จึงทำให้คนในชุมชนเกิดการรวมตัวชุมชนประท้วง กดดันหน่วยงานภาครัฐให้มีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง รับเรื่องพิจารณาข้อร้องเรียนและรับฟังความคิดเห็นของคนในชุมชน คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการสร้างกำแพงกันคลื่น ที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนในชุมชน การเสื่อมเสียทรัพยากรทางธรรมชาติที่จะสามารถสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง "การศึกษารูปแบบการบริหารและแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เกาะสมุย" ของสมคิด เลิศไพฑูรย์, ชีร เจียศิริพงษ์กุล และสุกสวัสดิ์ ชัชวาล (2562) ซึ่งพบว่า สภาพปัญหาที่สำคัญของพื้นที่เกาะสมุยด้านรูปแบบการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยปัญหาหลายประการ ที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่ ปัญหาโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของเทศบาลนครเกาะสมุย และอีกประการหนึ่งได้แก่ สภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และสาธารณสุขโลก โดยเฉพาะการที่ทรัพยากรธรรมชาติถูกรุกทำลาย ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

5.2 จากการศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า จากปัญหาความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรพื้นที่ชายหาดที่เกิดขึ้นในชุมชน แนวทางที่จะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้นั้น คือ ควรมีการจัดเวที

พูดคุยสัมมนาหรือเวทีในการจัดทำประชาคมติแก้ไขปัญหาก็กับคนในชุมชน และการสร้างฐานเศรษฐกิจให้กลับมาอยู่ในระดับที่ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการจัดทำแผนพัฒนาการดำเนินงานที่ผ่านการเสนอแนะจากทั้งสองฝ่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และประชาชน อีกทั้งควรมีการสรรหาหน่วยงาน NGO หรือองค์กรภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและชี้ช่องทางการทำงานของหน่วยงานรัฐเพื่อปกป้องปัญหาที่เกิดขึ้นและเป็นการแก้ไขปัญหามาเนื่องจากองค์กร NGO หรือองค์กรภาคประชาชนนั้นไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อพื้นที่แต่อย่างใด และมีการให้คนในชุมชนได้ร่วมกันออกมาแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในทุกๆ การทำงานของหน่วยงานภาครัฐ มีการตรวจสอบกระบวนการทำงานที่น่าเชื่อถือได้ และโปร่งใส เพื่อสร้างมาตรฐานในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และสร้างความไว้วางใจของคนในชุมชนได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลทำให้การทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและคนในชุมชนสามารถปฏิบัติการและดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ และพัฒนาส่งเสริมเศรษฐกิจทางด้านการท่องเที่ยวให้เติบโตสูงขึ้นต่อไปในอนาคตได้อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ บงกชมาศ เอกเอี่ยม (2563) พบว่า แนวทางการบริหารความขัดแย้งที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือปัญหาของความขัดแย้ง อย่างไรก็ตาม การบริหารความขัดแย้งโดยความร่วมมือกันของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน คือทางออกที่ดีที่สุดของความขัดแย้งด้านการท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่สนับสนุนให้การบริหารความขัดแย้งประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากร ความสัมพันธ์อันดีของคนในชุมชน และวัฒนธรรมชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมวุฒิ กระจ่างวัน และชงยุทธ อนุสรณ์ประเสริฐ (2562) พบว่า ผู้นำชุมชนสามารถจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้โดยใช้วิธีจัดการความขัดแย้งของผู้นำชุมชนในพื้นที่ จัดตั้งสำนักปฏิบัติงานด้านกฎหมาย การประสานงาน การประชุม ความร่วมมือ ใกล้เกลี่ยข้อพิพาท ประสาน ความร่วมมือ รักษาความสงบเรียบร้อย ดูแลสาธารณประโยชน์ และการใช้อำนาจทางการปกครอง

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การดำเนินการศึกษาในลักษณะนี้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ดังนั้น การให้คนในชุมชนได้ร่วมกันออกมาแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในทุกๆ การทำงานของหน่วยงานภาครัฐ มีการตรวจสอบกระบวนการทำงานที่น่าเชื่อถือได้ และโปร่งใส เพื่อสร้างมาตรฐานในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และสร้างความไว้วางใจของคนในชุมชนได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลทำให้การทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและคนในชุมชนสามารถปฏิบัติการและดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ และพัฒนาส่งเสริมเศรษฐกิจทางด้านการท่องเที่ยวให้เติบโตสูงขึ้นต่อไปในอนาคตได้อีกด้วย

6.2 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาถึงปัญหาและปัจจัยในด้านอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจทางด้านการท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษาในลักษณะนี้ให้ประสบความสำเร็จและพัฒนาพื้นที่ทางด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จได้เป็นอย่างดีด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูงจาก ศาสตราจารย์ ดร. วีระ สมบูรณ์ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ช่วยแนะแนวทางตั้งแต่เริ่มต้นจนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วง

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการ Greennews. (2565). *จับตาวทื่รับฟัง “สมุย” วันนี้อีกโครงการ “กำแพงกันคลื่น” กรมโยธาฯ*. สืบค้นจาก <https://greennews.agency/?p=30740>
- เฉลิมวุฒิ กระจ่างวัน และชงยุทธ อนุสรณ์ประเสริฐ. (2562). การจัดการความขัดแย้งของผู้นำชุมชน: กรณีศึกษา ตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10*, 962-969.
- เทศบาลนครเกาะสมุย. (2566). *ข้อมูลพื้นฐาน*. สืบค้นจาก <https://www.kohsamuicity.go.th/content/general>
- ธีรวิทย์ สาระวันท์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- บงกชมาศ เอกเอี่ยม. (2563). การบริหารความขัดแย้งด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชนของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร*, ปีที่ 37(3), 79-93.
- มูลนิธิสืบนาคะเสถียร. (2565). *สรุปประเด็นการคัดค้านกำแพงกันคลื่น เกาะสมุย*. สืบค้นจาก <https://www.seub.or.th/blogging/news/savebangmakhambeach/>
- รัฐพล เย็นใจมา และสุรพล สุขะพรหม. (2561). ความขัดแย้งในสังคม: ทฤษฎีและแนวทางแก้ไข. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(2), 20-35.
- ฤทธิชัย บุญธรรม. (2562). รูปแบบการบริหารงานแบบ 7S กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2*, 20-32.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์, ธีร เจียศิริพงษ์กุล และศุภสวัสดิ์ ชัชวาล. (2562). การศึกษารูปแบบการบริหารและแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เกาะสมุย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, ปีที่ 11(2), 1-15.
- อดิศักดิ์ ทัศนีย์. (2565). *ลับ ลวง พราง: ศึกษาออกแบบเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งเกาะสมุย กรมโยธาเตรียมยกเลิกโครงการศึกษา*. สืบค้นจาก <https://thecitizen.plus/node/64481>